

Kom igång med din systemkamera

Extra stödmaterial

Här har du extra stödmaterial och tips till två avsnitt ur kursen. Du får också lite idéer till hur du kan gå vidare och testa tricket på andra sätt.

Kapitel 5 - Svartsynken

Ett av de vanligaste irritationsmomenten när det gäller bilder är nog att inte få bra bilder inomhus. Bakgrunden blir kolsvart och enbart de närmsta personerna lysas upp av blixten. Hela stämningen går förlorad, och bilden känns platt och tråkig.

Lösningen på problemet

I kursen får du två enkla åtgärder som löser problemet. Höj ISO och förläng slutartiden, så att kameran kan samla in mer ljus av det som finns i rummet.

Enklast är att gå över till S/Tv-läge, men M-läge funkar förstås lika bra. Då får du också bestämma bländaröppning, och det är smart att välja ett lågt tal, tex 4. Ett ISO-värde på 800-3200 är lagom, och en tid på 1/4 - 1/15 sekund.

Snabblösning

Det finns som sagt också en annan, ännu snabbare lösning. På enklare kompaktkameror är detta ofta enda lösningen. Den heter *Slow Sync*. Det är en blixinställning, som tillåter att kameran väljer samma slutartid som den hade valt **om inte blixten varit med.**

Problemet jag nämnde var att det kunde bli lite väl långa tider i vissa fall. Men ibland funkar det fint. Ett exempel på ett tillfälle då det blev lagom är bilden på brudparet som dansar här.

Här zoomade jag med objektivet samtidigt som jag tog bilden, och fick en känsla av rörelse i bilden. Zoomeffekten har orsakats av lokalens ljus, som har samlats in av min långa slutartid, samtidigt som jag zoomar.

Ett exempel

Hemmafest är ett typiskt exempel då du vill fånga stämningen i rummet, men ändå få skarpa bilder på folk. Denna bild är ett sånt läge: här har jag använt precis de trick jag beskrev ovan: M-läge och $\frac{1}{8}$ sekund slutartid.

Justera färgen i bilderna

Ett vanligt följdproblem när du fixar till svartsynken är att färgen i bilden blir lite ojämn. Ofta är blixtljuset kallare än rumsljuset, vilket innebär att rummet känns gult i den slutliga bilden.

Titta på bilden på nästa sida, som jag tog under inspelningen av "Kom igång med din systemkamera". Kika särskilt på skillnaden mellan ansiktet och längst ner i korridoren, dit blixtljuset inte når.

Ansiktet får rätt färg, medan bakgrunden blir ganska så gul.

Lösningen på det här är att göra blixtljuset gulare! Här använde jag en flaska äppeljuice som färgfilter framför blixten.

Hela bilden har fått samma färg. Nu gäller det bara att justera vitbalansen så att kameran tolkar detta ljus som vitt.

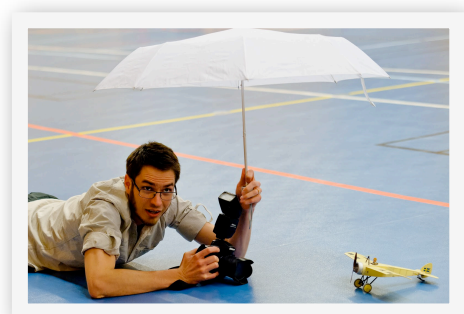
Här ställde jag in vitbalansen på lysrör, vilket kompenserade för det gula ljuset. På detta sätt kan äppeljuice göra dina blixtbilder bättre!

Är du nyfiken på hur fotograferingen gick till så finns den med i kursen, i kapitel 5.

Gör tvärtom - använd svartsynken

Du kan faktiskt också utnyttja svartsynken. I en del fall vill du kanske "stänga ute" bakgrunden, och belysa enbart motivet med blix.

Här var jag inomhus, i en miljö som inte var så kul att få med i bild. Det jag ville göra var att få en bild på modellplanet, utan att få känslan att det är en idrottshall.

Jag ville alltså stänga ute bakgrundsljuset istället för att fånga in det. Genom att göra precis tvärtom det jag beskrev ovan så fick jag denna bild.

Med en kort slutartid (1/125), liten bländare (11) och lågt ISO (200) stängde jag ute i stort sett allt ljus som fanns i lokalen. Blixten är det enda som ger ljus i denna bild. Paraplyet använde jag bara för att studsas blixtljuset i.

I kursen berättar jag om flera blixtrick du kan använda dig av för att förbättra dina blyxbilder.

Ta tricket vidare

Pröva dig fram med långa tider och högre ISO, för att se om du får till inomhusbilder som du gillar bättre. Varför inte leka med att färga ljuset från blixten?

Kapitel 7 - Fängslande nattbilder

Att arbeta med lång slutartid ger unika möjligheter att fånga in ljus, och leka med effekterna av tiden. I avsnittet "Fängslande nattbilder" använde jag manuellt läge, och prioriterade lågt ISO och 30 sekunders slutartid.

Jag mätte ljuset mot trottoaren och ändrade bländaren tills ljusmätarindikeringen visade mitt i. Det råkade bli bländare 13, en ganska liten bländare. I detta fall gav slutartiden långa streck av bilarna som åkte förbi. Men vad kan slutartiden mer ge för effekter?

Effekten av långa tider

Hur kan du leka med långa slutartider? Silkeslent vatten är en uppskattad effekt.

Snurra!

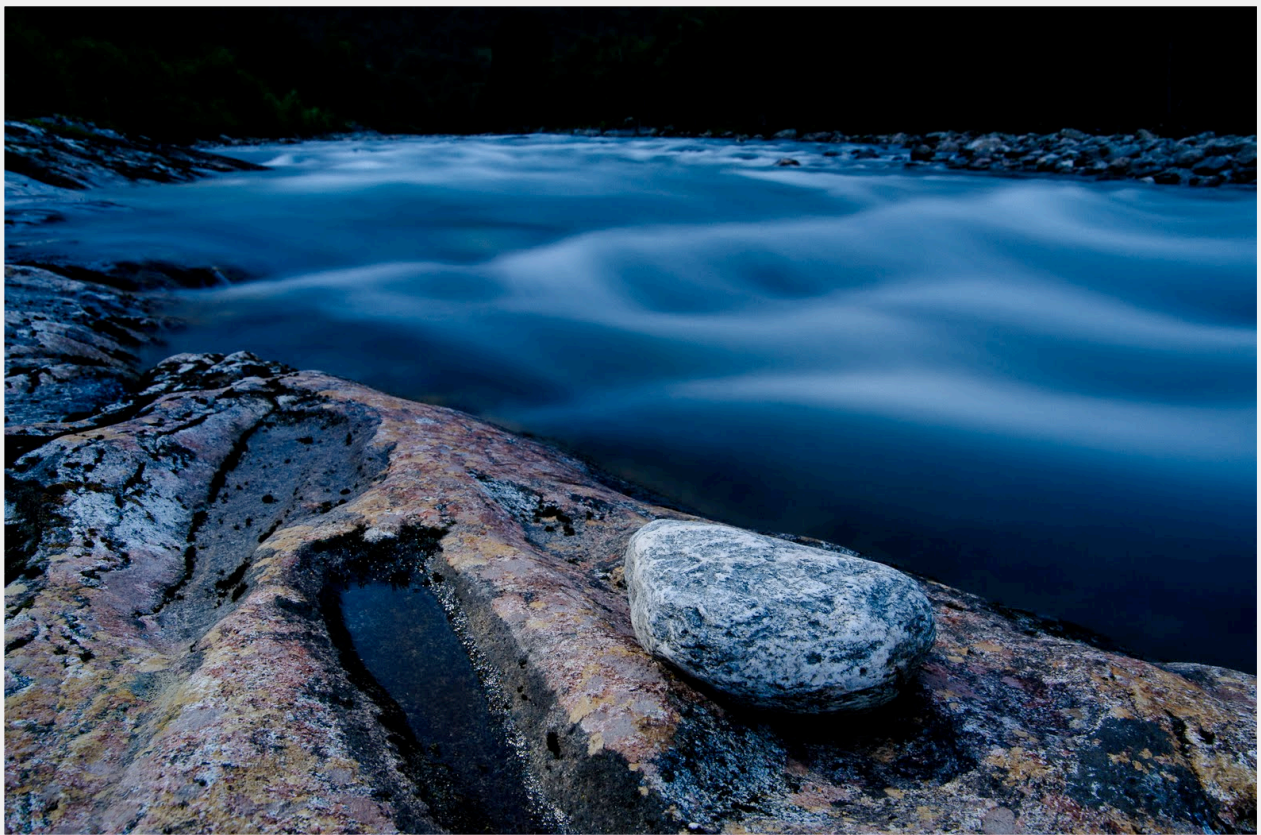
Varför inte hålla kameran i remmen och snurra runt runt i gatljusens sken? Den här bilden togs i skymningsljuset på precis det sättet (jag tror jag hann snurra kanske två hela varv).

Klottra med ljus

Med en ficklampa kan du "måla med ljus" i bilden, samtidigt som kameran samlar i ljus.

Den här bilden tog jag vid en norsk fjällbäck, och riktade en liten LED-lampa mot stenen i förgrunden. Det är diskret, men lampans ljus gör att stenen syns tydligare och får mer kontrast i sig.

Förutom att ge möjlighet att måla med lampan, så gör också den långa tiden att vattnet får den silkeslena känslan i sig.

Samma typ av LED-lampa har jag använt i dessa två bilder.

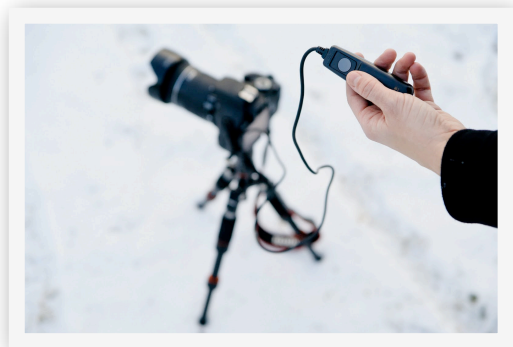
Stativ istället för ärtpåse

När du ska ta den här typen av bilder är det lättare att använda ett riktigt stativ, istället för att lägga kameran på något. Det gör det lättare att rikta in kameran, och få den i den höjd och position du vill.

För att inte orsaka skakning när du trycker av kan en fjärrutlösare vara smart. Ibland kopplas de in med sladd, och ibland finns trådlösa varianter.

I kursen berättar jag mer om vad som är bra att tänka på när du köper stativ.

Klottra med blixten

Det är inte bara ficklampan du kan klottra med! Här har jag lagt kameran på ett elskåp, och gått runt med en extern blixträt en massa gånger.

Som du ser har blixten lyst upp både sidan och fronten av bilen, men också under! Jag blixtrade lite extra i bilens strålkastare för att ge lite liv åt dem också.

Ta tricket vidare

Var kan du tänka dig klottra med ljus? Husväggar? På gitarren? Testa gärna effekten av en laserpekare också. Natten är din lekplats!